

Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över skrivelse från Strålsäkerhetsmyndigheten om nationell plan för allt radioaktivt avfall

Tullverket begränsar sitt yttrande över Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM) skrivelse till att lämna synpunkter avseende åtgärdsförslag 7, förslag om rutinmässig gränskontroll.

Åtgärdsförslag 7

Detta förslag går ut på att regeringen ger Tullverket i uppdrag att upprätta rutinmässig gränskontroll av radioaktiva ämnen från länder utanför EU. SSM anser det mycket angeläget att upprätta någon form av statlig kontroll för att undvika att importerade radioaktiva produkter kommer ut på den svenska marknaden. SSM är av åsikten att ett viktigt första steg är att upprätta en rutinmässig gränskontroll av radioaktiva ämnen från länder utanför EU.

Under rubriken ”Konsekvenser av åtgärdsförslagen” (sid. 23) framför SSM att det för att genomföra denna åtgärd först krävs en utredning om ambitionsnivå och utformning av gränskontrollen. Som några frågor att diskutera nämns

- Vid vilka gränsövergångar ska kontrollerna utföras och hur omfattande ska kontrollen vara?
- Ska införsel av skrot också inkluderas?
- Ska utförsel av produkter (och skrot) kontrolleras?

Synpunkter på förslaget

Tullverket anser att det är viktigt att frågan om vilken kontroll som ska finnas avseende radioaktiva ämnen från länder utanför EU utreds i särskild ordning. Utredningen bör inte enbart fokusera på gränskontroll utan utifrån ett helhetsperspektiv överväga olika åtgärder för att nå önskad skyddsnivå.

Tullverket anser vidare att utredningen bör beakta pågående arbete med en EU-handlingsplan på CBRN-området – Kommissionens meddelande (KOM [2009] 273) till rådet och Europaparlamentet om att öka den kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära (CBRN) säkerheten inom EU. I denna

plan finns ca 100 förslag till åtgärder (actions), varav två har bäring på gränskontroll. Det gäller action H 18, som handlar om gemensamma minimistandarder för detektering, och action H 23, som rör en studie avseende nuvarande gränskontroll i medlemsländerna och framtagande av riktlinjer för optimal lokalisering av detekteringsinstrument.

Tullverket anser att även andra s.k. säkerhetsinitiativ som rör godstrafik i hamnar och flygplatser bör beaktas vid överväganden i en utredning.

Om utredningen kommer fram till behov av gränskontroller måste dessa definieras vad avser ambitionsnivå, vilka orter och flöden som ska kontrolleras, teknik som ska användas och lämpliga utförare. Många hamnar och flygplatser med godstrafik från länder utanför EU i dag saknar fast bemanning av tullpersonal och inställetiden för kontroll kan uppgå till flera timmar. Detta bör beaktas vid överväganden om lämpliga utförare.

Frågan om vilken kontroll som ska finnas avseende radioaktiva ämnen från länder utanför EU har inverkan på flera myndigheter och sektorer och Tullverkets nuvarande roll är begränsad. De resurser Tullverket har i dag inom RN-området är tre CBRN-grupper. Dessa är en viktig kompetensbärare men utgör en nationell krisberedskapsresurs som inte bedriver systematiskt arbete med detektering.

Ärendets handläggning

I ärendets slutliga handläggning har deltagit generaltulldirektören Karin Starrin, beslutande, överdirektören Ted Stahl, biträdande brottsbekämpningschefen Sven-Peter Ohlsson, beredskapschefen Åke Samuelsson samt sakkunnige Ingvar Carlsson, föredragande.

TULLVERKET

Karin Starrin

Ingvar Carlsson

Kopia:
Finansdepartementet